ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ଶ୍ରୀ ନରେନ

ଫେବୃଆରୀ 22,1965

[କେ. ସୁବ୍ବା ରାଓ, ରଘୁବର ଦୟାଲ, ଜେ. ଆର. ମୁଧୋଲକର, ଆର.ଏସ. ବଛାବତ ଏବଂ ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ୟୁପି ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 (ୟୁ. ପି. ଅଧିନିୟମ 1951) ୟୁପି ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ନିୟମ - କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଡ - କର ଦେୟ ପ୍ରଦାନରେ ସ୍ୱୀକୃତି - ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ବିତରଣ - ଦେୟ ବନ୍ଦ - ଧାରା 6 (d), 68, ନିୟମ 8-A

କୃଷି ଆୟକରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଡ ଜମା କରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଟିକସ ଦେୟ ପ୍ରଦାନରେ ବଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ । ଏହି ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା ଦ୍ୱାରା ଆଉ ଏକ ପ୍ରୟାସ ମଧ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଟିକସ ଦେୟ ବଦଳରେ ବଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମତ ଏହା ଥିଲା ଯେ ସେହି ଦୁଇଜଣ ପ୍ରାଧିକାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 (d) ଏବଂ ନିୟମ 8A କୁ ଅଣଦେଖା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନରେ:

ରାୟ ଦେଲେ : (i) ଧାରା 6(d) କିମ୍ବା ନିୟମ 8A – କୌଣସିଟିରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ବଣ୍ଡଗୁଡିକୁ କୃଷି ଆୟକର ଦେୟରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡିବ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ।

ସୁଲତାନପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବନାମ *ରାଜା ଜଗଦୀଶ ପ୍ରସାଦ ସାହି,* [1965] 2 ଏସ୍. ସି. ଆର୍. 28, ଉଲ୍ଲେଖିତ ।

(ii) ଯେତେବେଳେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ନଗଦ କିମ୍ବା ବଣ୍ଡ ଆକାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯାଏ, ସେହି କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ନେଣଦେଣ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଆଇନଗତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସମେତ ଅନ୍ୟ କାହାରି ଉପରେ କୌଣସି ଦେୟ ପଇଠ ସମୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ। ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିନିମୟଯୋଗ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତରଣୀୟ ପତ୍ର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇବାର ଏକମାତ୍ର ପରିଣାମ ହେଲା, ବଣ୍ଡର ମାଲିକ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କରିପାରିବେ, ଯିଏ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ଅଟନ୍ତି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 424/1963 ।

ଦେୱାନୀ ବିବିଧ ରିଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 2650/1956 ରେ ଆଲ୍ଲାହାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ୮ ଏପ୍ରିଲ୍ ୧୯୬୦ ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ।

ସି. ବି. ଅଗ୍ରୱାଲା ଏବଂ ଓ. ପି. ରଣା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ।

ଯୋଗେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ, ହରଦେବ ସିଂହ ଏବଂ ଏମ୍. ଭି. ଗୋସ୍ୱାମୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଏ ଯେ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 (ୟୁପି ଅଧିନିୟମ I/1951), ଯାହାକୁ ପରେ ଅଧିନିୟମ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଆଧାରରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ୟୁପି ସରକାର ମଧ୍ୟସ୍ଥିମାନଙ୍କୁ ଜାରି କରିଥିବା ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଡ (ସଂକ୍ଷେପରେ ବଣ୍ଡ) କ'ଣ ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବକେୟା କୃଷି ଆୟକର ପ୍ରଦାନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ?

ଏହି ଅପିଲର ପଛରେ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ହେଲା — ଉତ୍ତରଦାତା, ଜଣେ ପୂର୍ବତନ ଜମିଦାର, କୃଷି ଆୟକର ଆକଳନ ବର୍ଷ 1360 (ଯାହା 1952-53 ସହ ସମ୍ମିଳିତ) ରେ, ପୂର୍ବବର୍ଷ 1359 ଫସଲି (ଯାହା 1951-52 ସହ ସମ୍ମିଳିତ) ରେ ହୋଇଥିବା କୃଷି ଆୟ ଆଧାରରେ, କର ଆକଳନ କରିଥିଲେ । ସେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆହୁରି ଜୋରିମାନା ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ତାଙ୍କୁ ଟିକସ ଏବଂ ଜରିମାନା ବାବଦକୁ 868 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ରିଟ୍ ଆବେଦନ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ବାଧ ନୁହଁନ୍ତି ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତା'ପରେ, କୃଷି ଆୟକର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ବକେୟା ରାଶି ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । 24 ଜୁଲାଇ 1956 ରେ, ଉତ୍ତରଦାତା କୃଷି ଆୟକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀ, ଆଲ୍ଲାହାବାଦଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ଆବେଦନ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସେଥିରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ, କର ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ନଗଦ ଟଙ୍କା ନାହିଁ, ତେଣୁ ସେ ₹850/- ମୂଲ୍ୟର ବଣ୍ଡ ଏବଂ ₹18/- ନଗଦ ଜମା କରୁଛନ୍ତି, ଏବଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା ଯେ ସେହି ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ କର ଦେୟ ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉ । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେହି ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମ ନାହିଁ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ ହେଉ ।

1 ଅଗଷ୍ଟ 1956 ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ପାଖରେ ସମାନ ଆବେଦନ କରି ସେଥିରେ ସେ ଅଭିଯୋଗ କଲେ ଯେ, ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ବିନିମୟଯୋଗ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତରଣୀୟ ପତ୍ର ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ ନକରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ କାରଣ ନଥିଲା । କୃଷି ଆୟକର ଦେୟ ପୈଠରେ ବଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା, ଏହା ଦେୟ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ବୋଲି ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଆଧାରରେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ମଧ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଆଲ୍ଲାହାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଆଲାହାବାଦର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପରମ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଟିକସ ଦେୟ ବଦଳରେ ବଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ଅନୁଦାନରୁ ରାଶି କାଟିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ ଟିକସ ଆଦାୟ ପାଇଁ ବିପରୀତ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ନିଷେଧ ରିଟ୍ ଜାରି କରାଯାଉ । ପ୍ରାର୍ଥନାର ସମର୍ଥନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଥିଲା ଯେ ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତାନ୍ତରଯୋଗ୍ୟ ପତ୍ର ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ କୃଷି ଆୟକର ପ୍ରଦାନରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ବେଆଇନ ଥିଲା, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବାରୁ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୈଧ ଆଇନସମ୍ମତ ଆବେଦନ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ

ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମର ଧାରା 8A ଅନୁସାରେ କର ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ୟ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ କାଟି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଆହ୍ଲାବାଦର ନାଏବ ତହସିଲଦାର କୃଷି ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଆରୋପ ସତ୍ୟପାଠରେ ଏହା କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଜୁଲାଇ 1, 1952ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ମୂଲ୍ୟାୟନ ବର୍ଷରେ ଜୁଲାଇ 1, 1951ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଆୟ ଉପରେ ଜବାବଦାତାଙ୍କୁ କୃଷି ଆୟକରର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେ ଟିକସ ଚାରିଟି କିସ୍ତିରେ ଦେବାକୁ ପଡିଥିଲା । ଏବଂ ଦେୟ ନଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚାରୋଟି କିସ୍ତିର ଦେୟ ନଦେବା ପାଇଁ 43/- ଟଙ୍କାର ଜୋରିମାନା ଲଗାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ନିୟମର 48 ଧାରା ସହିତ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 (d) ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଡକୁ କର ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ କର ଜୁଲାଇ 1, 1952 ରୁ ଜୁନ 30, 1953 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1360 F, ରେ ବକେୟା ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ କୃଷି ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶ ଭୁଲ ଥିଲା କାରଣ ବଣ୍ଡକୁ ଟିକସ ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିବାର କାରଣ ଏହା ଥିଲା ଯେ ବଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିୟମ କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣଦେଖା କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 6 (d) ଏବଂ ଧାରା 8A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଦୁଇ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଣଦେଖା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ଏବଂ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅଗଷ୍ଟ 1,1956 ର ଆବେଦନ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମିଳିପାରିବ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଅଗଷ୍ଟ 24, 1956 ର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲେ ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନ ଉପରେ ପୁନର୍ବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ପାଇଲେ ଏବଂ 8 ଏପ୍ରିଲ୍ 1960 ତାରିଖରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନ କଲେ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷର ପ୍ରଧାନ ଦାବି ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଯେ ଆଇନର ଧାରା 6(d) କିମ୍ବା ନିୟମ 8A କୌଣସିଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ ଯେ ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ କୃଷି ଆୟକର ପ୍ରଦାନରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ, ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ 24 ଅଗଷ୍ଟ 1956 ର ଆଦେଶ ସଠିକ୍

ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ତର୍କ କରାଯାଉଛି ଯେ ନିୟମ 8A କୃଷି ଆୟକର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଦେୟ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ କୃଷି ଆୟକର ଆଦାୟ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ ଏବଂ ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକୃତରେ ନଗଦ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ମୂଳତଃ ପ୍ରଣୀତ ଆଇନର ଧାରା 6 (d), ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ପତ୍ତି ନ୍ୟସ୍ତ କରିବାର ପରିଣାମ ମଧ୍ୟରେ, ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା ଯେ କୃଷି ଆୟକର କାରଣରୁ ବକେୟା ଅର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ III ଅନୁଯାୟୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ଟଙ୍କାରୁ କାଟି ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଖଣ୍ଡ (d) ରେ 1953 ମସିହାର U.P. ଅଧିନିୟମ XVI ର ଧାରା 3 ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 1 ଜୁଲାଇ 1952 ରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଭାବ ସହିତ ଲାଗୁ ହେଲା, ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ପରେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପର୍କିତ ଅଂଶ ନିମ୍ନଲିଖିତଭାବେ ପଢାଯାଏ:

> “ସମସ୍ତ ବକେୟା ରାଜସ୍ୱ କିମ୍ବା ୟୁପି କୃଷି ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1948 ଅଧୀନରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା କୃଷି ଆୟ ଉପରେ ଟିକସ ବକେୟା ଅଧିଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ଅବଧି ପାଇଁ ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ କୌଣସି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଆଦାୟକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ନ କରି, ଏହିପରି ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟାୟ III ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରଦାନଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣ ଅର୍ଥରୁ ଏହି ପରିମାଣ କାଟି ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ; "

ନିୟମ 8A କୁ 17 ଅଗଷ୍ଟ 1954 ତାରିଖର ଅଧିସୂଚନା ସଂଖ୍ୟା 3266/I-A-1056-1954 ଦ୍ୱାରା ନିୟମାବଳୀରେ ସମ୍ମିଳିତ କରାଗଲା ଏବଂ ଏହାର ସମ୍ପର୍କିତ ଅଂଶଗୁଡିକ ନିମ୍ନଲିଖିତଭାବେ ପଢାଯାଏ:

> "8-A. ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦେୟଗୁଡିକୁ ଆଇନଅନୁସାରେ ଉପଲବ୍ଧ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆଦାୟ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରିବା ବିନା:
>
> (1) ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଆଇନ, 1950 (ଅଧିନିୟମ I/1951) ର ଧାରା 4 ଅନୁଯାୟୀ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ କୃଷି ଆୟକର ଅଧିନିୟମ 1948 (ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମ III/1949) ଅନୁଯାୟୀ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଥିବା କୃଷି

ଆୟ ଉପରେ କର ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତ ବକେୟା ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯାହା ନ୍ୟସ୍ତ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଯେକୌଣସି ସମୟ ପାଇଁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କଠାରୁ ଆଦାୟ କରାଯିବ:

(a) ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଯାହାଙ୍କ ଜମି ରାଜସ୍ୱ ଆକଳନ ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ତରୀଣ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶିରୁ 10,000 କିମ୍ବା ତା 'ଠାରୁ ଅଧିକ, ଏବଂ

(b) ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାହାଙ୍କୁ ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣରୁ ବାଦ ଦେଇ ବାର୍ଷିକ 10,000 ଟଙ୍କାରୁ କମ୍ ଭୂମି ରାଜସ୍ୱ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା; "

ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଧାରା 6 (d) କିମ୍ବା ଧାରା 8A କୌଣସିଟି ମଧ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ ଯେ କୃଷି ଆୟ ଉପରେ କର ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ।

ଏହି ଅଦାଲତ *ସୁଲତାନପୁର ଜିଲ୍ଲାପାଳ* ବନାମ *ରାଜା ଜଗଦୀଶ ପ୍ରସାଦ ସାହି*[1] ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଛି ଯେ, ଆଇନର ଧାରା 6(d) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ 1360F ବର୍ଷରେ 1359F ବର୍ଷର କୃଷି ଆୟର ଆଧାରରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କୃଷି ଆୟକରର ବକେୟା ଦେୟ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ନିୟମ 8A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

ଆବେଦନକାରୀ ପକ୍ଷରୁ ଏହା ଦାବି କରାଯାଇନଥିଲା ଯେ ନିୟମ 8A, ଧାରା 6(d) ସହିତ ବିରୋଧାଭାସୀ ଅଟେ । ଏହି ଧାରାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ କରର ଅବଶେଷ ପ୍ରଦାନଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ, ଏବଂ ଏହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏହିପରି କର ଅବଶେଷ କ୍ଷତିପୂରଣରୁ ଆଦାୟ କରିବା ପାଇଁ ବିବେଚନାଧୀନ ଅଧିକାର ଦେଇଥାଏ ବୋଲି ପ୍ରତୀତ ହୁଏ।

ଆମେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ପକ୍ଷର ଯୁକ୍ତି ସହ ସହମତ ନୁହେଁ ଯେ, କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ପରେ ମଧ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଅଧିନିୟମର ଧାରା 68 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ନଗଦ କିମ୍ବା ବଣ୍ଡରେ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ନଗଦ ଏବଂ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ବଣ୍ଡରେ ଦେୟ ହେବ ଯାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇପାରେ । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବଣ୍ଡଗୁଡିକ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବା। ତେଣୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦାବି

(1) [1965] 2 ଏସ୍.ସି.ଆର୍. 28.

ପୂରଣ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଧାରା 68 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମଗୁଡ଼ିକରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ ।

ନିୟମ 62, ଯାହା 29 ନଭେମ୍ବର 1956 ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା, ସେଥିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ଯେ କ୍ଷତିପୂରଣ ହସ୍ତାନ୍ତରଯୋଗ୍ୟ ବଣ୍ଡ ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯାହାକୁ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଡ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯିବ । ନିୟମ 63 ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଡ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯିବ ଏବଂ ବଣ୍ଡର ମୂଳଧନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁଧ ହାରରେ ସୁଧ ଦିଆଯିବ । ଏହି ସୁଧ ହାର ବଣ୍ଡର ମୂଳଧନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁଧ ହାରରେ ଲାଗୁ ହେବ । ନିୟମ 64 ଅନୁଯାୟୀ ବଣ୍ଡର ମୂଳଧନ ସହିତ ସୁଧକୁ ସମାନ ବାର୍ଷିକ କିସ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, କେବଳ ଚତୁର୍ଥ ପରିଶିଷ୍ଟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିବା ଶେଷ କିସ୍ତି ବ୍ୟତୀତ, ବଣ୍ଡର ଅଧିଗ୍ରହଣ ତାରିଖ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା 40 ବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ପରନ୍ତୁ ସରକାରଙ୍କ ପସନ୍ଦରେ ଯେକୌଣସି ବଣ୍ଡ ତା ପୂର୍ବରୁ ମୁକୁଳାଇ ଯାଇପାରିବ । ନିୟମ 65 ଅନୁସାରେ ବଣ୍ଡ ଉପରେ ବକେୟା କିସ୍ତି ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିନଠାରୁ ବଣ୍ଡକୁ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୁଲାଇ 1 ତାରିଖରୁ ଏବଂ ତା'ପରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପରେ ପରିଶୋଧ କରାଯିବ ।

ଏହି ନିୟମଗୁଡିକ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ବଣ୍ଡଗୁଡିକର ବିତରଣ ପରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେୟ ହୋଇନଥାଏ ଏବଂ ବଣ୍ଡଗୁଡିକର ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ବଣ୍ଡଗୁଡିକ ରୋକଡ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ବଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତାନ୍ତର ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଆଇନଗତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ସମେତ ଅନ୍ୟ କାହା ପାଇଁ କୌଣସି ଦେୟ ପଇଠ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବିନିମୟଯୋଗ୍ୟ ହସ୍ତାନ୍ତରଣୀୟ ପତ୍ର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇବାର ଏକମାତ୍ର ପରିଣାମ ହେଉଛି ବଣ୍ଡର ମାଲିକ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି କ୍ରୟ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିପାରିବେ ।

ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ମଧ୍ୟସ୍ଥିଙ୍କୁ ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା କ୍ଷତିପୂରଣ ନଗଦ କିମ୍ବା ବଣ୍ଡ ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସେହି କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେୟ ହେବା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ଆଇନର ଧାରା 6 (d) ଏବଂ ନିୟମର ଧାରା 8A ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପରି, ବଣ୍ଡ ଆକାରରେ କୃଷି ଆୟକର ପ୍ରାପ୍ତିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ କୃଷି ଆୟକର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୃଷି ଆୟକରର ବକେୟା ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ବଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସମୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ନଗଦଯୋଗ୍ୟ ନ ଥିଲେ, ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ ନ କରି ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଭୁଲ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଛୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରୁଛୁ ଏବଂ 24 ଅଗଷ୍ଟ 1956 ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ । ଉତ୍ତରଦାତା, ଏହି ଆବେଦନର ଖର୍ଚ୍ଚ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦେବେ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ।